

I.

Tôi có một người chú bà con, có học nhất, có tư cách nhất, và đức tôn trọng nhất trong dòng họ. Trước năm 1975, ông ấy là một linh mục Công giáo trẻ, là hiệu trưởng của một trường trung học, và có chân trong nhiều tổ chức xã hội có tiếng. Có thể nói, thời ấy, ông có đầy đủ, và a danh dự, và a quy n hành, và cả v t ch t. Các tổ chức nhân đạo phi chính phủ cấp cho ông kinh phí một cách hào phóng để xây trường học và các cơ sở xã hội mà ông muốn. Ông có đủ các loại xe và phương tiện để phục vụ cho công việc của ông.

Các viên chức chính quyền miền Nam tiếp quản trường, tiếp nhận trường cho đến những cấp cao hơn luôn tỏ ra kính trọng và cả sợ hãi chú tôi. Tôi đã từng nghe kể về một lần tiếp nhận nó về ông: 'Xin cha người gi n tha cho con', dù ông tiếp nhận này lớn hơn ông trên 10 tuổi. Thế nhưng ông là người tiếp nhận xuyên tổ chức những cuộc biểu tình chống chính quyền miền Nam một cách quy t li t. Tôi luôn nhớ cái kh u hi u của ông, 'chính quyền miền Nam là một chính quyền tham nhũng, và th i nát.'

Ngày 30/4/1975, ông tỏ ra vui vẻ khi bắt đầu giờ phóng điện môn trường học và nhà của ông làm nơi đóng quân tạm. Sau ba tháng, bắt đầu dọn đi và họ dọn luôn toàn bộ tài sản công lẫn tư của ông. Họ không chút tháo dỡ, không gì, mà cứ luôn cứ g ch móng của tất cả những trường học và cơ sở của ông. Tám tháng sau ngày miền Nam giờ phóng, ông bắt đầu đi 'c i t o' trong thời gian hai năm. Về y mà, suốt ba mươi năm qua, tôi chưa hề thấy ông một lần dám cãi lời anh trưởng công an xã, một học trò của ông đã bắt học từ năm lên 7 để theo đám du côn trong vùng, và sau này thế hệ xuyên bắt ông ngồi vị trí ki m đi m.

II.

Hôm nay tôi đọc trên báo Tuổi Trẻ bài 'Số Lạ Chọn Của Người Trí Thức', nói về Luật sư Nguyễn Hữu Thọ, một trí thức nổi tiếng ở miền Nam đi theo Công sản và đã từng giữ chức Chủ tịch Mặt Trận Giải phóng Miền Nam Việt nam. Luật sư Thọ là người gốc Công Giáo và hoàn toàn trường thành trong nền giáo dục Pháp. Ở miền Nam, ông đã có tất cả, từ địa vị, v t ch t, danh dự, và sợ kính trọng. Thế nhưng ông đã bắt tất cả để đi theo công sản.

Sau năm 1975, gần những người ta không còn nghe đến tên ông. Tôi đã từng đến nhà ông trên đường Phạm Ngọc Thạch trong một dịp lễ để chúc mừng, và đứng nhìn từ xa, tiếp nhận cái gác của,

2 / 5

không có n täng gì län đäi väi tình träng tham nhäng - thäi nät trong xä häi cäng sän Viät Nam hiän nay. Có län bän tôi nói räng, ông mäi đän Mä mà sao ông chäng cäng hän tôi?

Vì sao?

Tôi đã bä Viät Nam ra đi khi tôi läa tuäi đã quá trä đä häc mät ngôn ngä mäi, đä täo läp mät nghä nghiäp mäi, đä có mät mäi quan hä xä häi mäi, và đä có thä làm quen väi khí häu ôn đäi. Thä nhäng tôi đã phäi ra đi vì tâm trí tôi không thä chäu đäng näi sä hành hä cäa nhäng điäu bät công, thäi nät, läa đäi, và tàn bäo đang xäy ra täng ngày xung quanh tôi. Mät buäi sáng, tôi thäy anh xe ôm đäu ngä nhà tôi trên đäng Lê Văn Sĩ, quän 3 đäng nhä đang khóc. Tôi häi anh, và anh nói räng chỉä c xe honda cũ cäa anh đã bä công an thu giä, không biät làm cách nào đä xin läi. Lý do là vì xe honda ôm chä đäc chä 1 ngä i khách nhäng hôm qua, anh đã chä mät ngä i khách - một phä nä có đäa con 5 tuäi. Tät nhiên, đäa bé 5 tuäi không thä ngä i mät mình sau xe ôm đä c. Nhäng 'luät pháp' không phân biät län nhä. Anh xe ôm nói, vì đó là chuyän xe đäu tiên trong ngày, nên anh không có đä 50 ngàn đä 'dúi' cho anh cänh sát giao thông, và vì thä, chỉä c xe cäa anh đã bä täm giä. Anh xe ôm này có ba đäa con. Chä riêng phäi đäng 'sä vàng' đä đäc giä chä täi träng công läp gän nhà, mäi đäa cän có 2 triäu, chäa kä tiän häc thêm hàng thän g... Trung bình mäi ngày anh kiäm đäc 100 ngàn đäng bäng nghä xe ôm. Vä anh bán bánh canh trong häm mäi ngày kiäm đäc khoäng 50 ngàn. Thu nhäp cäa hai vä chäng cäng läi tính ra chäa đä tiän träng cho ba đäa con, chäa nói đän nhäng bät träc thäng xuyên xäy ra nhä vä chỉä c xe bä täm giä.

Viät Nam, cä 10 ngä i bän gäp, sä có 7 ngä i có hoàn cänh nhä anh xe ôm nói trên.

Còn anh bän tôi thì luôn chä trích näc Mä ...

Tôi đã säng Mä hän 5 năm, đã có ít nhät hai mä i län liên hä väi các cä quan chính quyän. Tôi chäa hä bät gäp mät công chäc nào thiäu nhä nhän và läch sä väi tôi ngay cä khi tôi đän đä xin các khoän trä cäp. Không ai trong sä hàng chäc gia đình bà con và quen biät cäa tôi đã säng täi Mä hän 20 năm phän nän vä mät län phäi bä làm khó đä hay phäi lo lät cho công chäc Mä.

Mä, không nói đän chäng trình phä thông hoàn toàn miän phí, mà bät cä ai cũng có đä cä häi đä đi häc đäi häc. Gän nhä 100% ngä i Viät Nam đi cä đän Mä đäu đä tiêu chuän häng trä

cấp giáo dục (financial aid). Do đó mà đã có tới hơn 45% người Việt đến Mỹ để đi 20 tuần học xong đi học học trên đất nước. (California, Department of Education, 2004-Survey) . Ở Việt Nam hiện nay, không dám nói đến bậc học, ngay cả vào lớp một thôi, chỉ riêng tiền đóng 'sổ vàng' trung bình là 1 triệu đồng cho một học sinh, khoản tiền này không được quy định bởi luật pháp nhưng không phi pháp... Khoản tiền đóng 'sổ vàng' này, như báo Tuổi Trẻ từng đưa tin, có trường lên tới 5 triệu đồng cho một học gia có mức thu nhập trên đầu người vào khoảng 7 triệu đồng. Nhưng đó chỉ mới là khoản nhỏ nhất. Tiền các khoản chi học thêm, quà cáp thầy cô giáo, và phần tiền học hành của một học sinh chiếm tổng đồng vào ít nhất là 1/3 số thu nhập của anh xe ôm kia.

Ở bất cứ phương diện nào, bên cũng có thể thấy một khoảng cách rõ ràng giữa hai xã hội.

Dì của tôi, năm nay trên 60 tuổi đang nhận chăm sóc một cháu bé 1 tuổi tại Santa Cruze (CA) cho việc chăm sóc một kẻ sống ở Việt. Hàng tuần dì lái cũng một chiếc Toyota 2004 đi làm 5 ngày, mỗi tháng dì lãnh 1000 dollars tiền lương, cho ăn uống và quà cáp trong các dịp lễ. Mức thu nhập của dì tôi tổng đồng vào mức lương trung bình của 4 kẻ sống đi làm toán giữa tại Sài Gòn hiện nay.

Truyền thông Mỹ hôm nay (18/12/2005) xôn xao đưa ra những chỉ trích và đánh giá gay gắt về việc Tổng thống Bush đã có lệnh cho phép cơ quan an ninh quốc gia theo dõi điện thoại và email của nghị phẩm hàng trong nước Mỹ. Cũng trong thời gian này, ở Việt Nam xảy ra một chuyện nghiêm trọng là: Công an từng giam bắt tích hai anh em nhà ở đồng nghiệp Nguyễn Kim vì từng tham gia diễn đàn Paltalk hàng không có một dòng tin nào xuất hiện trên 500 từ báo hiện có tại Việt Nam.

Chỉ cần nhìn sơ qua, bên cũng có thể thấy, những điều mà bên chưa hài lòng ở nước Mỹ là những điều mà đồng bào của bên dù nói mà cũng không thấy được. Chỉ cần lướt qua vài hình ảnh và số liệu, bên cũng có thể thấy cái bất công trong xã hội Mỹ này chỉ bằng một viên bi trong một giỏ bi bất công được chỉ để dành số. Ở trên trái đất này, không hề có thiên đường.

Điều mà anh và tôi tìm kiếm không phải là một xã hội hoàn hảo, mà là một xã hội có ít số bất công hơn, có ít số lừa dối hơn, và có ít cái xấu hơn. Trong ý nghĩa này, thì nước Mỹ là một mô hình tốt hơn với nó so với cái xã hội Việt Nam chúng ta, nơi mà số ác, số bất công, và số lừa dối đang từng ngày xã hội.

Thí dụ i “Thành phố n thơ Ba”

Tác Giả: Khánh Hä

Thứ Ba, 29 Tháng 9 Năm 2009 05:15

Quý vä 'Thành phố n thơ ba' giäng nhä nhäng đäa bé nhà giàu đang säng êm äm trong mät lâu đài nhäng luôn nhìn qua cäa sä, mätäng đäc làm mät chú bé mò cua trên cánh đäng đằng xa, däi bäu träi đäy näng, và bên cänh mät khu räng nhiät đäi bí än... Nhäng khi nào quý vä trä thành chú bé nhà nghèo kia, thì quý vä sä thäy công viäc mò cua hoàn toàn không có mäy may cäa sä läng män, nhäng là mät sä khän khó đän cùng cäc vì länh, vì đói, vì näng, và nhäng nhäng cän sät nghiät ngã do cánh räng kia mang läi.

Tóm läi, 'Thành phố n thơ ba' là nhäng ngäi có thäa nhiät huyät và dũng khí đä đäu tranh quyät liät chäng nhäng chính quyän cäa nhäng xã häi dân chänh nhäng thiäu sä can đảm täi thiäu đä bäo vä mät sä công bäng căn bän nhät đäi nhäng chä đäc tài. Và nhä thä, dù không chä ý, 'thành phố n thơ ba' đã bäc mät nhäp cäu cho các chä đäc tài nhä cäng sän Viät Nam.